

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a Balázsiné dr. Halmi Zsuzsanna ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Gyöngyösi Zoltán ügyvéd által képviselt alperes ellen munkaviszony megszüntetése jogellenességének megállapítása iránt a Pest Megyei Munkaügyi Bíróságnál 4.M.1665/2005. szám alatt megindított és másodfokon a Pest Megyei Bíróság 8.Mf.23.607/2008/3. számú ítéletével befejezett perében az említett számú másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Pest Megyei Bíróság 8.Mf.23.607/2008/3. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek
- tizenöt nap alatt - 15.000 (tizenötezer) forint + 3.750 (háromezer-hétszázötven) forint ÁFA felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

I n d o k o l á s

A felperes gondozóház vezetői munkakörben fennálló munkaviszonyát az alperes 2005. augusztus 31-én 60 nap felmondási idővel rendes felmondással megszüntette, amit a felperes nem megfelelő vezetői magatartása és döntései miatti bizalomvesztéssel indokolt. Konkrétan azt jelölte meg, hogy a felperes 2004. októberében az intézet ellátási profiljába nem tartozó beteget vett fel, amiről az alperes vezetőit csak utólag értesítette; az alperest adminisztratív hiányosság miatt a Magyar Államkincstár 780.000 forint normatíva visszafizetésére kötelezte; a 2005. augusztus 23-ára virradóra az Otthonban történt súlyos balesetről nem értesítette az egyesület vezetőit, a nővérek írásbeli jelzései ellenére a balesetet megelőzően nem gondoskodott a beteg sürgős kórházba utalásáról.

A felperes keresetében a rendes felmondás jogellenességének megállapítását és a visszahelyezése mellőzésével az Mt. 100. §-a szerinti jogkövetkezmények alkalmazását kérte. Arra hivatkozott, hogy a betegfelvételtől mindig az ápolási igazgatóval közösen döntött, így történt ez a testvére, N. F. esetében is. Elismerte, hogy több alkalommal a valóságtól eltérő betegfelvételi időpont került a közigazgatási hivatalnak lejelentésre, de azt állította, hogy ez az alperes vezetője és az ápolási igazgató utasítására történt. A 2005. augusztusi balesettel kapcsolatban azt adta elő, hogy a nővérek naplóbejegyzései alapján úgy ítélte meg, hogy testvére állapota nem igényel intézkedést, figyelemmel arra is, hogy a háziorvost és a szakorvost másnapra várták az intézetbe. A balesetről az ápolási igazgatót értesítette, de azt nem vitatta, hogy az intézetbe aznap látogató elnök-igazgatót nem tájékoztatta a történetekről.

A Pest Megyei Munkaügyi Bíróság a 4.M.1665/2005/17. számú ítéletével megállapította a rendes felmondás jogellenességét, és kötelezte az alperest elmaradt munkabér, felmentési időre járó átlagkereset, végkielégítés és három havi kárátalány megfizetésére. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

A munkaügyi bíróság által megállapított tényállás szerint a Magyar Államkincstár 2005. április 19-én és 20-án tartott ellenőrzése tárta fel, hogy felperes 2004. szeptembertől kezdődően a valóságtól eltérő betegfelvételi időpontot jelentett az alperes vezetőjének, amelyek a közigazgatási hivatalnak kerültek továbbításra. Az alperesnek ezért a ténylegesen kevesebb gondozási nap miatt 780.000 forintos normatív állami támogatás visszafizetési kötelezettsége keletkezett. 2004. szeptemberben a felperes az Otthonba az ápolási igazgató hozzájárulásával felvette a testvérét, N. F.-et, aki 2005. augusztus 23-ára virradóra kiesett az erkélyen, és sérülései folytán 2005. december 30-án meghalt. A balesetről felperes az intézménybe aznap látogató B.-né V. Á. elnök-igazgatót nem tájékoztatta.

A munkaügyi bíróság arra következtetett, hogy miután a felperes nem önkényesen, hanem a fenntartó képviselőjének, az ápolási igazgatónak az egyetértésével vette fel testvérét a gondozóházba, ezért e körben semmilyen mulasztás nem terheli. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a közigazgatási hivatal felé megküldött jelentésekben szereplő dátumeltéréseket az alperes elnök-igazgatójának észlelnie kellett volna, az adott adminisztratív hibáért a Magyar Államkincstár csak szóbeli figyelmeztetésben részesítette az alperest, ezért a felperes magatartása nem volt olyan súlyú, ami a munkaviszony megszüntetését indokoltá tette. Szakértői kérdésnek tekintette a perben, hogy N. F. állapota sürgős kórházi beutalást tett-e szükségessé, amelyre nézve azonban az

alperes bizonyítást nem ajánlott fel, mint ahogy nem igazolta azt sem, hogy a felperesnek az ápolási igazgató mellett melyik ... vezetőt kellett volna a 2005. augusztus 23-ai balesetről tájékoztatni. Ezért a munkaügyi bíróság álláspontja szerint a felperes, aki nem minősült vezető állású munkavállalónak, nem követett el olyan mulasztást, kötelezettségszegést, ami indokolta a munkaviszonya rendes felmondással történő megszüntetését.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró Pest Megyei Bíróság a 8.Mf.23.607/2008/3. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és a felperes keresetét elutasította.

A másodfokú bíróság alaposnak találta a fellebbezést az államkincstári ellenőrzés során feltárt hiányossággal és a 2005. augusztusi betegbalesettel kapcsolatban. A felperes valóságtól eltérő adatszolgáltatását súlyos kötelezettségszegésnek minősítette, továbbá a beteg állapotának rosszabbodására tekintettel az orvosi ellátásra irányuló intézkedés és a balesetről a vezető felé történő jelentéstételi kötelezettség bizonyított elmulasztása úgyszintén okszerűen alátámasztotta az alperesi megszüntető intézkedést.

A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte a Pp. 206. § (1) bekezdésébe ütköző jogszabálysértés miatt. Érvelése szerint N. F. beteg állapotában bekövetkezett változás pontos megítéléséhez orvosi, jelen esetben pszichiátriai végzettség lett volna szükséges, amivel a felperes az alperes által sem vitatottan nem rendelkezett. A balesetről az alperes vezetőjét azért nem értesítette azonnal, mert éppen szakápolói feladatot látott el, de a tájékoztatás a következő nap teljes körűen megtörtént.

A felperesnek az alperesi szervezet működésében önálló döntési jogköre nem volt, így a létszámjelentések elkészítése is munkáltatói utasításra történt, amelynek teljesítését az Mt. 104. § (1) és (2) bekezdésére tekintettel nem tagadhatta meg, bár jelezte, hogy az utasítás ellentétes az előírásokkal. Mindezek alapján a jogerős ítélet az Mt. 89. § (2) bekezdésébe ütközően állapította meg, hogy a rendes felmondás hivatkozott két indoka valós és okszerű volt, a mérlegelés a Pp. 206. § (1) bekezdésébe ütköző lényeges eljárási szabálysértésnek minősült.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A másodfokú bíróság a valótlan adatszolgáltatás, a 2005. augusztusi betegbalesetet megelőző felperesi mulasztás és az elnök-igazgató tájékoztatásának elmaradása miatt állapította meg a rendes felmondás jogszerűségét. A felperes az előbbiekkal kapcsolatos ténymegállapításokat nem vitatta, támadta viszont azok okszerűségét, továbbá a kórházi beutalást illetően a szükséges szakismerete, végzettsége hiányát hangsúlyozta.

A felülvizsgálati eljárásban nincs lehetőség felülmérlegelésre, azaz a bizonyítás adatainak újabb egybevetésére és értékelésére (Pp. 270. § (1) bekezdés). A Legfelsőbb Bíróság csak azt vizsgálhatja, hogy a jogerős ítéletben a mérlegelés körébe vont adatok megállapításánál és ezek egybevetésénél, együttes értékelésénél nem történt-e a Pp. 206. § (1) bekezdésébe ütköző az ügy érdemét érintő eljárási jogszabálysértés. A bírói gyakorlat szerint ilyenek a bizonyítékok iratellenes, kirívóan okszerűtlen, vagy logikai ellentmondást tartalmazó értékelése minősül. A Legfelsőbb Bíróság az előbbieik szerinti jogszabálysértés megállapítására nem talált alapot.

A felülvizsgálati eljárásban irányadó tényállás szerint a felperes több alkalommal a valóságtól eltérő betegfelvételi időpontot jelentett az alperesi egyesület vezetőjének, ezért a közigazgatási hivatal felé az ápolási napok számát illetően valótlan adat került közlésre. Helytállóan fejtette ki a másodfokú bíróság, hogy a felperest, mint gondozóház vezetőt - még akkor is, ha nem volt vezető állású munkavállaló - vezetői felelősség terhelte az állami támogatás összegét befolyásoló adatszolgáltatásért, a felperes pedig azt a nyilatkozatát, hogy ez munkáltatói utasításra történt, a perben bizonyítani nem tudta.

A kötelezettségszegést és a munkáltatói utasítás, illetve tudomás bizonyítottsága hiányát már az elsőfokú bíróság is megállapította, amelyet a felperes fellebbezéssel nem támadott, ezért a munkáltatói jogkör gyakorló részéről történt utasítás hiányát a felperes a felülvizsgálati eljárásban már nem vitathatta.

A per adatai szerint 2005. augusztus 20-tól a nővérek N. F. gondozott állapotának rosszabbodására utaló bejegyzéseket rögzítettek az ápolási naplóban. Ezek szerint 2005. augusztus 20-án éjjel a zavart állapotban lévő beteget öt alkalommal kellett visszavinni az udvarról. Augusztus 21-én a beteg egész nap mászkált, sírt, ingerült volt, agresszív lett, félelmet keltett a viselkedésével, egész éjjel meztelenül mászkált. Augusztus 22-én hajnalban fekáliával összekente az ágyát, a fél szobát és a fürdőszobát. Ennek ellenére a felperes - akinek ez a beteg a testvére volt - augusztus 22-én az ápolási napló elolvasása után

orvost nem értesített, a beteg kórházba szállításáról nem intézkedett.

Az előbbiek alapján nem volt okszerűtlen a jogerős ítéletnek az a következtetése, hogy a felperesnek észlelnie kellett volna a beteg állapotában bekövetkezett súlyos hanyatlást, amit a nővérek ápolási naplóba tett megjegyzései egyértelműen alátámasztottak. A korábban ápolónőként és főnővérként is dolgozó felperes ezzel összefüggésben nyilvánvalóan megalapozatlanul hivatkozott orvosi (pszichiátriai) végzettsége hiányára.

Nem jogszabálysértő az a jogerős ítéleti megállapítás sem, miszerint a bizalomvesztést az is megalapozta, hogy a betegbaleset napján az intézetben megjelent az alperes képviselője, akivel a felperes találkozott, de a súlyos balesetről nem tájékoztatta. Az elnök-igazgató a felperes felettese volt, a köztük lévő alá-, fölérendeltségi viszony indokolta volna, hogy a felperes, mint a gondozóházban történetekért felelős személy beszámoljon az aznapi rendkívüli eseményekről. Ezzel összefüggésben elfoglaltságára és „zavart állapotára”, mint mentesülést jelentő körülményekre sikerrel nem hivatkozhat.

A felperesnek a fent részletezett magatartásait az alperes jogszerűen jelölhette meg a rendes felmondás indokaként [Mt. 89. § (2)-(3) bekezdés], ezért a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperest az alperes felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére.

A 6/1986.(VI. 26.) IM rendelet ügyben még irányadó 14. §-a értelmében a felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

Budapest, 2010. május 19.

Dr. Tálné dr. Molnár Erika a tanács elnöke, Dr. Földényi Gyuláné s.k. előadó bíró, Dr. Stark Marianna s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

bíróági tisztviselő